

Forside

Bacheloroppgave

Studieprogram: Bachelor i Journalistikk

Opptaksår: 2013

Er oppgaven konfidensiell? (skriv X) NEI: JA:

Kan oppgaven benyttes til undervisningsformål (anonymt)? JA: NEI:

Forfatter(e)

Studentnr (6 sifre)	Kandidatnr (4 sifre)	Navn:
217121		Joachim Harestad

Oppgavens tittel:

Hva er forskjellen på Resett-plakaten og Vær Varsom-plakaten?

Et innblikk i det alternative mediets presseetikk.

Veileder: Helle Sjøvaag

Tittelside

Bacheloroppgave

*Hva er forskjellen på Resett-plakaten og Vær Varsom-plakaten?
Et innblikk i det alternative mediets presseetikk.*

Journalistikk Bachelor ved Universitetet i Stavanger

Studenter: Joachim Harestad

Veileder: Helle Sjøvaag

Dato for innsending: 12.mai 2022

Sammendrag

Denne bacheloren inneholder et innblikk i Resetts presseetikk som et alternativt medie. Presseetikken er livsviktig for journalistikkens profesjonelle arbeid. Denne bacheloren forsøker å bidra til forskning i etikk i journalistikk og i alternative medier. Hoved-forskningsspørsmålet er hva er forskjellen på Resett-plakaten og Vær Varsom-plakaten? Og underspørsmålene er hvordan bryter Resett med Vær Varsom-plakaten? Følger Resett sin egen etiske plakat? Driver Resett med journalistikk?

Disse spørsmålene ble besvart gjennom en kvalitativ innholdsanalyse som metode. Undersøkelsesutvalget samlet VVPs og RPs dokumenter, PFU-basen om Resett og syv saker i kronologisk rekkefølge for når de ble publisert fra 2017 til 2020. Dataene ble analysert med observasjon av ord og begrep og de syv nettsakene ble analysert som casestudier for å vise brudd på VVP. Dette ble gjort i lys av teori om verdigrunnlagene for presseetikk (humanitet, sannhet, åpenhet og uavhengighet); en modell for presseetisk analyse (konsekvensetikk, utilitarisme, pliktetikk, diskursetikk, dydsetikk og situasjonsetikk) og fire kjennetegn ved alternative medier.

Funnene i analysen viste forskjellen mellom de to plakatene og svarte på hoved-forskningsspørsmålet. Funnene viste også at Resett brøt norsk presseetikk. Av de syv casestudiene, ble det funnet brudd på VVP i alle. Disse funnene svarte på de tre underspørsmålene av forskningen. De viste hvordan Resett brøt med VVP, at Resett til og med har motarbeidet sin egen plakat og at den selverklarte 'vaktbikkjen' over pressen ikke driver med journalistikk, i hvert fall ikke i alle eksemplene analysert her.

Forord

Jeg vil takke Gud for Hans suverenitet da ting var vanskelig, for Hans trøst og styrke gjennom alt. Jeg vil rette en uendelig stor takk til min elskede kone, Helena, som oppmuntret meg i en vanskelig periode i livet da jeg nesten hadde gitt opp, til å fullføre journaliststudiet. Det, midt i en tid da jeg opplevde massiv motstand på flere fronter samtidig. Takk for all din hjelp, tålmodighet og veiledning. Takk for at du holder ut med meg og aldri gir opp. Jeg ønsker også å rette min store takk til min veileder Helle Sjøvaag, alle kollegaene i klassen og ansatte jeg jobbet med i de ulike redaksjonene frem til nå.

Innholdsfortegnelse

1. Innledning	side 5-7
1.1 Tema, problemstilling og forskningsspørsmål.....	side 5
1.2 Kort om Resett.....	side 6-7
2. Metodedel	side 7-10
2.1 Kvalitativ innholdsanalyse.....	side 8
2.2 Undersøkelsesutvalg.....	side 8-9
2.3 Empiri.....	side 9
2.4 Metodisk utfordringer.....	side 9-10
3. Teori/litteraturgjennomgang	side 10-13
2.1 Generelle definisjoner ved alternative medier.....	side 10-11
2.2 Fem kjennetegn ved alternative medier.....	side 11-13
2.3 Verdigrunnlag og modeller for presseetikk.....	side 13
4. Analyse	side 14-28
4.1. Resett-plakaten og Vær Varsom-plakaten.....	side 14-17
4.2. Resett dømt for brudd på Vær Varsom-plakaten.....	side 17-19
4.3. Resetts og norsk presseetikk.....	side 19-23
4.4. Resett internt.....	side 23-26
4.5. Resett og andre alternative medier.....	side 26-27
5. Funn og diskusjon	side 28-29
6. Konklusjon	side 29
7. Referanser	side 29-37
8. Vedlegg	side 37-41

1. Innledning

1.1 Tema, problemstilling og forskningsspørsmål

Denne bacheloroppgaven vil ta opp temaet om presseetikk rundt alternative medier i Norge med hovedfokus på Resett. Det er et alternativt medie etablert i 2017 med sin egen etiske plakat. Selv om Resett på sin hjemmeside hevder at de følger Vær Varsom-plakaten, Redaktørplakaten og Resett-plakaten (RP) i sitt journalistiske arbeid, har Norsk Redaktørforening (NR) bestridt at mediehuset følger Vær Varsom-plakaten (VVP).

Resett dekker nyheter og prioriterer saker på en annerledes måte enn de største mediehusene. I denne bacheloroppgaven vil jeg finne ut hvordan de skiller seg ut i sin etiske praksis, sammenlignet med etablerte, norske medier, også kalt mainstream media (MSM). Det er et tema som vil bidra til akademiske studier og forskning i journalistisk etikk. Det setter et kritisk lys på alternative medier og bidrar til kunnskap om hva god journalistikk bør inneholde.

Etikk i journalistikk er inkorporert i etiske normer og instanser som har ansvar for at normene følges. I Norge er det Norsk Presseforbund (NP) som har vedtatt og revidert Vær Varsom-plakaten (VVP). Den inneholder en liste over etiske normer med fire etiske kapitler: pressens samfunnsrolle, integritet og troverdighet, journalistisk atferd og forholdet til kildene, og publiseringsregler.¹ Pressens Faglige Utvalg (PFU) er en selvdømmeordning opprettet av NP. Den Norske Redaktørforening (NR) ble stiftet i 1950 og har cirka 760 medlemmer. NR har som betingelse at medlemmene forplikter seg til å følge VVP.²

Det er hittil forsket en del rundt det alternative og høyreorienterte nettstedet Resett, men ikke mye. Det ble forsket rundt nettstedets publiseringspraksis, Resetts presseetikk og Resetts rapportering om innvandring og islam (Bjerke et al., 2019; Johannessen, 2020; og Jarmer (2020). Medieforskerne Bjerke et al konkluderte med at Resett ikke bryter med presseetikken, verken på nyhetsplass eller i kommentarfelt (Brække, 2020). Fremdeles, har PFU og NR et standpunkt om at Resett bryter med VVP og at nettsiden ikke regnes som journalistikk.

---

¹ VVP ble vedtatt i 1936 og revidert flere ganger over flere år. Ny plakat fra 1. januar 2021: [Den nye Vær Varsom-plakaten - Presse.no](https://www.presse.no/varsom-plakaten)

² Referanser til alt dette finnes på organets hjemmesider.

Derfor er temaet i det norske samfunnet kontroversielt og et åpent landskap for forskning. I min bacheloroppgave vil jeg prøve å svare på følgende hoved-forsknings spørsmål:

- Hva er forskjellen mellom Resett-plakaten og Vær Varsom-plakaten?

Dette spørsmålet kommer til å lede til følgende underspørsmål:

- Hvordan bryter Resett med Vær Varsom-plakaten?
- Følger Resett sin egen etiske plakat?
- Driver Resett med journalistikk?

1.2 Kort om Resett:

Høsten 2017 ble Resett startet opp av Helge Lurås sammen med flere investorer, blant annet Øystein Stray Spetalen. Fra begynnelsen ble Resett etablert som et alternativt mediehus, med en kontroversiell fremtoning og som en egendefinert motstemme i det norske mediebilde. I en egen artikkel fra februar 2020 meldte Resett at de hadde omtrent 700.000 unike lesere i januar. De hadde også 2485 aktive abonnenter i desember 2020 og 500.000 unike brukere i løpet av en måned i 2021 (Lurås, 2020e, 2020g, 2021a). Resett er ikke medlem av NR og mottar heller ikke statlig pressestøtte.

Det er relevant å hente opp fakta om avslaget på søknaden om å bli medlem i Redaktørforeningen to ganger, første gang høsten 2018 og andre gang i 2020. Resetts avslag ble av Redaktørforeningen begrunnet med at Resett gjentatte ganger hadde brutt Vær Varsom-plakaten på flere punkter, tilbudet om formidling av et stort pengebeløp til et ønsket intervjuobjekt og for å ha oppfordret leserne til å boikotte andre medier (Norsk Redaktørforening, 2018 og Johansen & Aarli-Grøndalen, 2018).

Da Resett på nytt søkte om medlemskap høsten 2019, og fikk avslag i 2020 av styret i redaktørforeningen, var det på lignende grunnlag som i 2018. I et debattinnlegg tok daværende redaksjonssjef Lars Akerhaug til orde for at Redaktørforeningens begrunnelse for holde det alternative mediehuset ute var: «uklar og vanskelig å forstå». Videre argumenterte han for at «ved å stenge Resett ute, gir Redaktørforeningen Document et konkurransefortrinn.» (Akerhaug, 2020c). Document ble sommeren 2018 tatt i inn i varmen

og fikk innvilget medlemskap i Redaktørforeningen (Michalsen, 2018). I 2020 konkluderte styret i Redaktørforeningen med at Resetts redaktør ikke oppfyller kravene til medlemskap. De gjentok de samme tre grunnene fra 2018.

Likevel mente redaktør i Resett, Helge Lurås, at det skulle være vanskelig å utestenge Resett fra et medlemskap med begrunnelsen at tre forskere ikke hadde klart å finne noe galt med det alternative mediets etikk. (Brække, 2020). Han siktet til artikkelen nevnt over, av Paul Bjerke sammen med flere andre forskere, og refererte til forskernes konklusjon om at Resetts «dekning og handlinger ligger i et presseetisk grenseland, mer enn at det er et fundamentalt brudd på den etablerte presseetikken» (Bjerke et al., 2019).

Samtidig argumenterte Lurås for at konsekvensene av Resetts utenforskap i Norsk Redaktørforening blant annet har ført til at Resett blir «...nektet tilgang til pressekonferanser i offentlig og partipolitisk regi og til Stortingets presselosje når vi ikke er medlemmer i NR». Dette viser hvor viktig det er å bli medlem av Redaktørforeningen. Likevel kom Lurås i en egen artikkel med en tilsynelatende kontroversiell uttalelse der han foreslo følgende: «Resett anser seg selv som en vaktbikkje for pressen. Slik sett burde vi kanskje stå utenfor pressens organer» (Lurås, 2019b). Dersom Resett tror at de måtte utebli fra pressens organer, virker det motstridende å likevel søke om medlemskap i Redaktørforeningen.

På bakgrunn av dette ønsker jeg å finne ut hvordan Resett forholder seg til det etiske rammeverket og de praktiske konsekvensene for dette. Det kommer vi tilbake til senere i analysedelen. I neste kapittel skal vi presentere metoden valgt for analysen. Etter hvert vil jeg trekke frem det mest relevante fra litteraturen rundt alternative medier og presseetikken til bacheloranalysen.

2. Metodedel

I dette kapitlet vil jeg ta for meg hvilke valg jeg har gjort i form av metode, hvordan jeg har hentet inn data, og hvordan jeg har gått fram for å analysere dataene jeg fant. Hensikten i denne bacheloroppgaven er å besvare: «Hva er forskjellen på Resett-plakaten og Vær Varsom-plakaten?» og underspørsmålene. Disse spørsmålene vil bli besvart gjennom metodene i lys av teorien forklart i neste kapittel.

2.1 Kvalitativ innholdsanalyse

Metoden valgt for denne bacheloren er **kvalitativ** som fremste fremgangsmåte. Østbye med flere - Metodebok for mediefag - er brukt som grunnlag for de metodiske valg (Østbye et al., 2013). For å være i stand til å svare på mitt forskningsspørsmål har jeg samlet inn nødvendig og relevant data for å avklare analysen. Min bacheloroppgave inneholder følgende kvalitative metoder:

1. **Sammenligne innholdsanalyser/dokumentanalyser** om Resett-plakaten og Vær Varsom-plakaten med intensjon om å undersøke forskjellen mellom de to plakatene.
2. **Innholdsanalyser/dokumentanalyser** av syv Resett-saker i lys av teori og etikk i Vær Varsom-plakaten som gir klare bevis på at det alternative mediet bryter presseetikken.

Ifølge Østbye et al (2013) bruker vi en dokumentanalyse når vi bruker dokumenter som kilder. Dokumenters kjennetegn er at de inneholder tekst. For medieforskning er det analysen av tekster publisert i mediene, som blant annet avisartikler. Tekstanalyse brukes når analyse av dokumentene (medietekstene) er målet for forskningen. (s.51). Forskerne beskrev at: «I tekstanalyser stiller forskeren spørsmål til teksten. Spørsmål som springer ut av et ønske om å vite noe om en bestemt tekst. (...) Tekstanalytiske tradisjoner tilbyr forskjellige redskapskasser med begreper som er utformet for å svare på ulike typer spørsmål.» (s.61-62). Denne analysen må ha et formål og stille presise spørsmål.

Denne bacheloren bruker innholdsanalyser av avisartikler publisert på nett og dokumenter om VVP og RP med formål om å svare på forskningsspørsmålene. For å gjøre det, mens jeg sammenligner VVP og RP, vil jeg vite forskjellen mellom de og fokusere på analytiske spørsmål om begreper som er like eller ulike i plakatene. Når det gjelder analysen av nettavisartikler, spesifikt formålet med å analysere dem, er å finne brudd på VVP. For å gjøre det søker analysemetoden å identifisere tekstinnehold som motstrider presseetikken i VVP.

2.2 Undersøkelsesutvalg

Mitt undersøkelsesutvalg var basert først i de to plakatene som dokumenter for analysen. Når det gjelder Resetts nettavisartikler, har jeg konsentrert dataanalysen om noen saker som var kontroversielle og mest sannsynlig faller inn under kategorien brudd på VVP. Valget av syv saker var i tidsrom av oktober 2017 til mai 2020. De har blitt lest i lys av VVP og presseetikken teori, og tolket som brudd eller ikke på presseetikken.

Disse syv artiklene ble strategisk utvalgt som case studie for å analysere utfordringer mot VVP. Den første ble samlet inn fra PFU-basen. Jeg har som nevnt benyttet meg av kvalitativ innholdsanalyse i disse casestudiene. Som metodologisk valg, er en casestudie nyttig fordi en mener at tilfellet belyser et generelt fenomen eller problem. (Ekegren referert i Østbye, 2013). Disse sakene ble funnet som tilfeller som belyser Resetts brudd på VVP. En casestudie er også velegnet til å gi generell kunnskap, og dersom en god teori finnes for casestudien, kan det bidra til testing av teorien. (Yin refererte i Østbye, 2013). Da disse syv studiecasene var analysert mot teorien valgt i denne bacheloren, beviste det at teorien ble testet og passet for enhver casestudie.

2.3 Empiri

Ifølge Østbye (2013) besvares spørsmålene og problemstillingen gjennom innsamling og analyse av data. Det kalles empiri. Her presenterer jeg data av utvalget mitt: VVP og RP, PFU-basen og de syv sakene i kronologisk rekkefølge for når de ble publisert fra 2017 til 2020. Sammenlignende dokumentanalyse ble gjort med observasjon av ord og begrep mellom begge plakatene. Innholdsanalysen ble gjort med observasjon av presseetiske brudd etter VVP og teori.

1. **Gjøvik-saken** 2017, 09.oktober.
2. **Trine Skei Grande-saken** 2018, 03. januar.
3. **Sumaya Ali-saken** 2018, 21. februar.
4. **Ambulanse-saken** 2019, 23. oktober.
5. **Saken om IS-kvinnen** 2020, 20. januar.
6. **Fake-news-saken** 2020, 05. mars.
7. **Saken om en ikke-etnisk nordmann** 2020, 20 mai.

2.4 Metodiske utfordringer

Det som ble en utfordring underveis var å finne mer data enn det som eksisterte i PFU-basen. Dette fordi Resett ikke har blitt felt så mange ganger i Pressens Faglige Utvalg. Årsaken til dette var at PFU, som har autoritet til å dømme brudd på VVP, i begynnelsen av 2018 bestemte at de ikke lenger ville «behandle klager på nettsteder som Resett, HRS, Radikal Portal, og blogger» (Grindem, 2018). Hadde ikke dette skjedd vil en kunne ta høyde for at det sannsynligvis kunne ha eksistert flere brudd i PFU-basen knyttet til Resett. I etterkant av utkastelsen fra PFU kom det flere reaksjoner på saker som Resett publiserte, men som aldri gikk videre til etisk vurdering i PFU.

En annen utfordring var at det var svakheter ved eksisterende forskning gjort rundt Resetts presseetikk. Forskerne som foreslo at Resett ikke brøt VVP, undersøkte artikler som var publisert bare i et tidsrom på to uker. (Bjerke et al., 2019) Svakheten med dette er at Resett har brutt VVP i etterkant av disse to ukene.

Dette er vel vitende om at organet som virkelig har autoritet til å dømme brudd, ikke kommer til å gjøre det lenger. Dette trekket kan tolkes som at PFU vurderer at Resett ikke driver med journalistikk. Jeg måtte derfor velge seks saker i tillegg til den PFU-saken med hensikt til å finne ut Resetts brudd på presseetikken. En svakhet med det er at det i løpet av disse tre årene mest sannsynlig har kommet flere andre saker som bryter med VVP. Fremdeles var ikke mine valg tilfeldige fordi det var de jeg anså som de mest kontroversielle sakene.

3. Teori/litteraturgjennomgang

Når det gjelder litteratur og teori jeg har hentet inn, har jeg blant annet brukt bøker og artikler fra Universitetsbiblioteket i Stavanger, både fysiske og digitale. Det gjorde jeg gjennom timelange nettsøk og lesning. Jeg har funnet teori relatert til alternative medier, både definisjoner og en modell med fem kjennetegn. Jeg har også referert til teori om presseetikken, med et verdigrunnlag og en modell for presseetikk analyse.

3.1 Generelle definisjoner ved alternative medier

Jeg vil først i dette kapitlet forklare hva alternative medier er. Holt et al. (2019) gir en lengre definisjon til hvordan alternative medier kan defineres i lys av en selvoppnevnt posisjon som

skal korrigere allerede etablerte medier. Ifølge ham er denne uttalte «alternativiteten» relatert til «alternative innholdsskapere» med et «alternativt nyhetsinnhold» i et «alternativt mediesystem». (Holt et al., 2019, s. 862, 'min oversettelse'). Holt et al beskriver alternative medier med enda en definisjon: «...(alternative medier er) et selvutnevnt begrep som signaliserer et motsatt forhold til de tradisjonelle mediene». (Holt, 2016, s. 416, 'min oversettelse'). Medieforskerne Figenschou og Ihlebæk (2019a) beskriver alternative medier slik: «De tilhører den politiske og ideologiske høyresiden, de er kritiske til innvandring og/eller islam; de har en aktiv nettside. (...) I tillegg er deres posisjon til Vær Varsom-plakaten er enten at de ikke følger den (...) eller er udefinert». (Figenschou & Ihlebæk, 2019a, s. 1225, 'min oversettelse').

Ifølge Bjerke et al. (2019) er denne typen medier vanligvis utenfor den etablerte mediesektoren, og overholder ikke pressens etiske retningslinjer. Det kan da i virkeligheten bli noe annet enn journalistikk og de som skriver sakene blir noe annet enn journalister. De stilte helt spesifikt spørsmål om Helge Lurås er en journalist, mens de analyserte Resetts publiseringspraksis.

Bjerke et al. (2019) definerer journalistikk i forhold til presseetikken: «aktuell rapportering av saker av allmenn interesse i henhold til profesjonens etiske forpliktelser» og må «være i tråd med journalistisk etikk». (Bjerke et al, 2019, s. 258). Med det menes det at «journalisten må følge Redaktørplakatens bestemmelser om at redaktøren i det daglige arbeidet ikke skal kunne instrueres av eieren. For det andre må en journalist rette seg etter bestemmelsene i Vær Varsom-plakaten og Pressens Faglige Utvalgs forståelser og tolkninger av disse». (Bjerke, 2019, s. 259).

3.2 Fem kjennetegn ved alternative medier

Jeg vil nå presentere de fem kjennetegnene ved høyreorienterte, alternative medier, ifølge Figenschou & Ihlebæk (2019a). Kjennetegnene er del av et forskningsforsøk for å vise hvordan journalistisk autoritet blir utfordret av forskjellige aktører, inkludert alternative, høyreorienterte medier.

1. Alternative medier ser på seg selv som kritikere av mainstream-media (MSM).

Figenschou & Ihlebæk (2019a) peker på at høyreorienterte, alternative mediet kaller journalister i etablerte medier for partiske, elitistiske, venstrevridde, politisk korrekte og som holder avstand til «folk flest».

2. Alternative medier uttaler seg ofte fra en innafor og ekspert rolle for å gi validitet til sin kritikk av mainstream media.

Det andre kjennetegnet er at alternative medier referer til sin kunnskap til sin profesjonelle journalistikk og sin ekspertise i forbindelse med saker om innvandring og islam. Den formen for kunnskap blir ofte presentert som en avvikende tolkning av statistikk og internasjonal nyhetsdekning (Figenschou & Ihlebæk (2019a)). Forskerne beskriver betoningen av de alternative mediers artikler med et samme generelle trekk: «er saklig og varsom, og tar sikte på å representere en realistisk kontrast til det som oppfattes som emosjonelle, moralistiske mainstream media og offentlig.» (s. 1231, 'min oversettelse').

3. Alternative medier spiller på en slags offerrolle i møte med mainstream media og bruker denne rollen for å bygge opp om påstanden om at adgangen til nyheter er begrenset og betinget av mainstream media.

Dette kjennetegnet peker på at alternative mediers kilder til kunnskap er personlig og ofte er alternative medier offer av en negative opplevelser til journalister tilhørende MSM. Dette innebærer for eksempel at alternative medier hevder at de blir undersøkt, mistolket eller skandalisert av journalister som skriver kritiske saker om dem. Kjennetegnet inneholder også at høyreorienterte medier tilsynelatende blir stemplet som rasister i nyhetssakene, eller avvist av redaktører når de skriver en kommentar.

4. Alternative medier støtter opp om påstanden om at journalister «distanserer seg til folk flest», eller det de selv definerer som den vanlige «mann i gata».

Figenschou & Ihlebæk (2019a) bruker i sin artikkel termen «citizen position», «innbygger/borgerposisjon» på norsk, som har demokratiske implikasjoner og peker på påstanden om at etablerte medier har feilet i det å være ansvarsbevisste overfor sitt publikum - som mister tillit og legitimitet til de etablerte mediene.

5. Alternative medier er aktivister.

Det siste kjennetegnet ble ifølge forskerne opprettet som følge av konfrontasjoner med reportere, forsøk på å avsløre mediernes negativitet og partiskhet når de redigerte intervjuer og til sist undersøkende rapportering av medieorganisasjoners finansielle strukturer for å bevise sionistisk eierskap. Dette kjennetegnet vil ikke dukke opp i analysedelen siden Resett ikke prøver å vise at MSM er partisk med denne typen konfrontasjon.

3.3 Verdigrunnlag og modeller for presseetikk

Svein Brurås (2010) skrev en fagbok om presseetikk der han formidler det som er anerkjent som etikk for yrkesjournalister i Norge. Han beskriver presseetiske normsett og viser hvordan dette brukes i praktisk journalistisk arbeid. Samtidig peker han på hvordan pressen har som oppgave i å gi informasjon, kommentarer og ha en overvåkningsfunksjon. Brurås presenterer både verdigrunnlag og en modell for presseetisk analyse.

Brurås ser på følgende verdigrunnlag til presseetikken: '**humanitet**', '**sannhet**', '**åpenhet**' og '**uavhengighet**'. Ifølge ham er alt dette «basisverdier for all menneskelig samkvem (...) og 'uavhengighet' er «en fundamental verdi for pressens rolle og vesen i dette samfunnet». (Brurås, 2010. s. 277-279).

Når det gjelder forfatterens modeller for etisk tenking er de gruppert i følgende kategorier: presseetikk er **konsekvensetikk** (formålsetikk) fordi den er formulert på grunnlag av målet: «Gjør verden bedre.» Dette målet skal tjene det sosiale fellesskap mens journalisten forutser hvilke følger en handling får - negative eller positive. **Utilitarisme** er en modell som krever en samvittighetsfull vurdering av «lykke og smerte». Det betyr at et rett etisk valg må være nyttig for flest mulig mennesker. Samtidig har presseetikken en **pliktetisk** side som viser ukrenkelige prinsipper som er gode i seg selv: for eksempel respekten for menneskeverdet og sannhetskravet. **Diskursetikken** setter ord på og utfordrer pressens egen selvforståelse som arena for offentlig debatt. **Dydsetikken** er et helt nødvendig perspektiv på det langsiktige holdningsbyggende arbeidet innad i redaksjonene. **Situasjonsetikk** er relatert til journalistens etiske valg. Journalisten kan ikke gjøre et etisk valg på automatikk, men tilpasser det til enhver konkret situasjon. (Brurås, 2010. s. 262, 274-276).

4. Analyse

Jeg skal i dette kapittelet gå gjennom punktene på hvordan Resett forholder seg til VVP og søke å besvare mine hoved- og under forskningsspørsmål. For å gjøre det vil jeg sammenligne Resett-plakaten (RP) med Vær Varsom-plakaten (VVP), og ta for meg RPs punkter som ikke er i VVP. Så vil jeg gi eksempler på saker Resett skrev og der de brøt VVP. Derne vil jeg presentere funnene jeg har gjort om Resetts forhold til presseetikk på en generell måte. Jeg vil også vise kort Resett forpliktelse til sin egen plakat. Til slutt vil jeg presentere Resetts situasjon i forhold til medienes organer og andre mediehus med hensikt til å vise det som bidro til isolasjonen og boikotten de står overfor. Dette kapittelet analyserer funnene opp mot teori for å gi innsikt om Resetts tilfelle som alternativt medie.

4.1. Resett-plakaten og Vær Varsom-plakaten

Det som skiller Resett fra etablerte MSM-medier, og til og med andre alternative medier, er at de har sin egen plakat, «Resett-plakaten» (RP). Den har 12 punkter: (Se vedlegg på side 37). Mens RP tar for seg målene og etikk beskrevet i sin plakat, inneholder ikke VVP flere av RPs punkter (Se vedlegg om VVP på side 38-41). VVP har fire kapitler som inneholder en liste av punktene om pressens samfunnsrolle, integritet og troverdighet, journalistisk atferd og forholdet til kildene og publiseringsregler. Jeg skal belyse punktene Resett har satt i RP i tillegg til sin egen etikk og alternative mediearbeid. Det skal jeg gjøre for å analysere forskjellen mellom RP og VVP i lys av Brurås teori om presseetikk.

VVP definerer pressens samfunnsrolle og beskriver at den ivaretar viktige oppgaver som informasjon, debatt og samfunnskritikk, men VVP foreslår ikke at pressen skal formidle og tolke nyheter. Selv om det kunne bare være forskjellige bruk av ord, viser Resetts praksis hva de mener med å tolke nyheter. Som følge av dette har sakene flere ganger blitt publisert på en kontroversiell måte som bryter med presseetikken.

Blant andre begreper som VVP ikke bruker er ordet «**makt**». Dette nøkkelordet gjentas tre ganger i RP: «Resett skal være freidig og modig i møte med **makt**. Det gjelder **makt** som utøves av enkeltpersoner, institusjoner, grupper og den **makten** som ligger skjult i ideologi og tenkemåter». «Resett skal ta parti med “mannen i gata” og gå imot **makta** når det trengs» (punktene 2 og 3). I tillegg er det tre andre punkter som gjelder makt: «Resett skal kritisere

alle former for **politiske** og religiøse dogma og verdier med ønske om å forbedre og forandre verdiene». «Resett skal avdekke misbruk av **offentlige** midler, sløsing og korrupsjon». «Resett skal være basert på **realpolitikk** og **realisme**». «Resett er **partipolitisk** uavhengig, men vi forbeholder oss retten til å vise våre preferanser i konkrete saker og ved valg» (punktene 4, 5, 7 og 12, min utheving).

Når vi ser Resetts punkter om makt er vi nødt til å se hva det betyr i konkrete saker. Det kommer vi tilbake til etter hvert, men vi kan allerede nevne at realpolitikken og realismen Resett referer til er knyttet til en politisk gruppe og Resett har mest kritisert de aller fleste politiske partiene som ikke tilhører deres eget politiske standpunkt. Dette gjelder blant annet Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet de Grønne og Venstre. Dermed er de allerede partiske og ikke partipolitisk uavhengig som de sier. I motsetning til RP har VVP en etikk for alle, uavhengig av politikk.

Det går samme tråd med det Brurås (2010) ser på som en av verdigrunnlagene til presseetikken av '**uavhengighet**' som er fundamental verdi for pressens rolle i samfunnet. Samtidig har pressen en anerkjent politisk rolle og den er beskrevet av en medievitner på denne måten: «Pressen informerer publikum om hva myndigheter og andre maktsentra bedriver og er samtidig publikums "vaktbikkje" overfor disse maktsentrene.» (Hodges referert i Brurås 2010, s.32).

Det er grunnen til at VVP har denne politiske rollen til pressen beskrevet på en annen måte, selv om den ikke bruker ordet **makt**. I VVP punkt 1.4 heter det at: «Det er pressens rett å informere om det som skjer i samfunnet og avdekke kritikkverdige forhold. Det er pressens plikt å sette et kritisk søkelys på hvordan mediene selv fyller sin samfunnsrolle». I VVP punkt 1.5 heter det at «det er pressens oppgave å beskytte enkeltmennesker og grupper mot overgrep eller forsømmelser fra offentlige myndigheter og institusjoner, private foretak eller andre».

Resett hevder at de vil ta side med mannen i gata (punkt 3.). Men hvem er mannen i gata for Resett? De prøver tilsynelatende å si at de tar parti med publikum, men deres publikum er en mindre, begrenset gruppe. I kontrast til dette, er VVP en etablert presseetikk som favner om alle grupper i samfunnet. Det ser ut som at Resett i sin egen plakat snakker om folk som har samme ideologi og/eller politisk standpunkt som dem selv. Når vi tenker på Brurås modeller for å analysere presseetikken, kan vi peke på **utilitarismens** krav om «søke den største mulige

lykke for flest mulig mennesker.» (Brurås, 2010, s.262). Det betyr at et journalistikk rett etisk valg må være en nyttig verdi for flest, ikke en begrenset gruppe.

I samme perspektiv, når Resett sier at de skal kritisere alle former for religiøse dogma og verdier med ønske om å forbedre og forandre verdiene (punkt 4.), er det en annen agenda enn hva journalistikken har som formål. Det står ikke i presseetikken at pressens formål er å forbedre religiøse dogmer. Ifølge Brurås` (2010) modell om **konsekvensetikk**, er journalistikkens formål «Gjør verden bedre». På samme måte eksisterer ikke ordet «religiøs», eller «religion» i VVP. Den nevner følgende (punkt 4.3) under publiseringsregler: «Vis respekt for menneskers egenart og identitet, privatliv, etnisitet, nasjonalitet og livssyn. Vær varsom ved bruk av begreper som kan virke stigmatiserende. Fremhev ikke personlige og private forhold når dette er saken uvedkommende». Det betyr at istedenfor å vise respekt ønsker Resett å motsi religion og forbedre det. Dette er ikke pressens rolle.

Resett-plakaten sier at de skal kjempe for frihet og individets egenart (punkt 9) og de skal jobbe for demokrati og et liberalt samfunn basert på det beste i den vestlige kulturhistorien (punkt 10). Med dette forsøker Resett å framstå som forpliktet til demokratiske verdier. Til tross for dette, hvis Resett ikke jobber etter presseetikken er det motsigende, for denne etikken er i tråd med demokratiske verdier som Brurås (2010) nevnte tidligere. Det er grunnen til at først punktet i VVP under pressens samfunnsrolle gjelder akkurat «Ytringsfrihet, informasjonsfrihet og trykkefrihet er grunnelementer i et demokrati. En fri, uavhengig presse er blant de viktigste institusjoner i demokratiske samfunn». (VVP Punkt 1.1).

Som Brurås sin (2010) modell om **diskursetikk**, er pressen en arena for offentlig debatt og det er også en demokratisk verdi. Det siste punktet vi sammenligner med begge plakater, er relatert til samfunnsdebatten. På sin egen Facebook-side ³ sier Resett følgende om seg selv: «Resett er et internettmagasin og formidler av nyheter og meningsinnhold. Vi søker å skape et bredere rom for debatt i Norge og vil belyse nye sider av samfunnet». Dette ligner på punkt elleve i det alternative nettstedets egen plakat; «Resett skal tørre å ta de vanskelige og tabubelagte debattene og gi folk flest en plattform til å ytre seg». ⁴

---

³ <https://www.facebook.com/pg/resetmedia/about/>

⁴ Nylig la Resett kommentarfeltet til bare betalende abonnenter og er derfor ikke lenger åpen for allmennheten (2022). Unntaket fra dette er Facebook-siden til Resett.

Det etiske problemet med dette er at Resett gjentatte ganger har sluppet til upassende, rasistiske og hatefulle kommentarer i kommentarfeltene i sakene, noe de har blitt kritisert for. (Johansen og Rana, 2018). Ifølge VVP 4.17 har redaksjonen «et selvstendig ansvar for så snart som mulig å fjerne innlegg som bryter med god presseskikk». I forhold til etikk, kan det også nevnes igjen **utilitarisme**-modellen som Brurås (2010) formulerte. Ifølge den, må presseetikken ikke ødelegge livet til en person gjennom et presseoppslag fordi det er en smule nyttig eller underholdende for et stort antall mennesker.

4.2. Resett dømt for brudd på Vær Varsom-plakaten.

Gjøvik-saken

Vi har nevnt at Resett ble dømt en gang av PFU for å bryte VVP. Dette gjelder en konkret sak Resett skrev om en hendelse som skjedde i Gjøvik den 9.oktober 2017. Da publiserte Resett en artikkel om en demonstrasjon under tittelen: «Redaktør laget opptøyer i Gjøvik lørdag». Artikkelen var opprinnelig skrevet av Johan Slåttaviks blogg Ymte.no,⁵ og det var formuleringer som brøt med VVP som Resett ikke sjekket eller endret på før publisering.

Ifølge PFU var artikkelen i strid med VVP punkt 3.2 som viser at Resett ikke forsøkte å kontrollere opplysningene før publisering. Artikkelen brøt også med VVP punkt 4.2, om skillet mellom kommentar og faktiske opplysninger da de hadde flere beskrivelser som var kommenterende og ikke fakta. I tillegg til det, hadde Resett publisert artikkelen som en nyhetssak, og ikke på meningsplass. Artikkelen brøt også VVP punkt 4.13, som ber mediene rette feilaktige opplysninger snarest mulig. Selv om de gjorde det i den andre artikkelen, hadde de allerede publisert den første artikkelen med brudd på dette punktet. PFU merket seg enda at artikkelen rettet sterke beskyldninger mot redaktør Sønstelie fra Oppland Arbeiderblad. Dette er et klart brudd på punkt 4.14. som tar for seg at den som utsettes for sterke beskyldninger, skal få imøtegå opplysninger av faktisk art.

Resett brøt VVP på følgende punkter 3.2, 4.2, 4.13 og 4.14:

- «Redaktør laget opptøyer i Gjøvik lørdag».

---

⁵ Slåttavik (2017) ble refert i PFU-sak 239/17 <https://presse.no/pfu-sak/239-17/>

Dette var en feilaktig opplysning. Redaktøren laget ikke opptøyer, men demonstrantene og motdemonstranter gjorde det.

- «Sønstelié bestemte seg for å arrangere en motdemonstrasjon – som endte med at minst én politimann ble skadet».

Dette er en sterke beskyldninger mot redaktøren. Han bidro ikke til at demonstranter ble voldelige.

- «Sønstelié delte deretter ut plakaten og t-skjortene til aggressive demonstranter. Demonstranter som tilhører et ekstremt miljø som Sønstelié selv frekventerer på fritiden.»

Dette er igjen beskyldning mot redaktøren for å engasjere seg i et ekstremt miljø, og det ikke er fakta.

- «At Sønstelié fraskriver seg all skyld for det som skjedde, etter å selv ha delt ut materiell og uniformering til de voldelige demonstrasjonene er én ting.»

Dette er en kommentar som beskylder redaktøren uten bevis.

- «I tumultene som oppstod som resultat av redaktør Sønsteliés demonstrasjon ble minst én politimann skadet.»

Redaktøren er ikke ansvarlig for det og artikkelen prøver å beskyld ham for skadene.

Det skal i denne sammenheng nevnes at klageorganet vurderte å felle det alternative mediet på et femte punkt, punkt 4.4 - om å ha dekning for titler. Dette er den eneste saken PFU behandlet om Resett som førte til brudd på VVP. Som tidligere nevnt er Resett ikke lenger vurdert av PFU for å drive med journalistikk. Det neste delen av dette kapittelet vil jeg presentere andre saker som mest sannsynlig kunne ført til brudd på VVP dersom sakene fra Resett fremdeles ble behandlet av PFU.

Når det gjelder Resetts arbeid, har Bjerke et al (2019) stilt spørsmål om Lurås er en journalist. Lurås har ikke noen formell utdanning som journalist,⁶ og Resett bruker anonyme forfattere

---

⁶ Helge Lurås sin bakgrunn er fra helt andre profesjonelle felt. Han er utdannet siviløkonom og cand. mag. med sosiologi, idehistorie og sosialantropologi i fagkretsen. Han jobbet i en offiserstilling i det krigsherjede Bosnia, ble ansatt i Etterretningstjenesten, var diplomat, jobbet i Norsk Utenrikspolitisk Institutt (NUPI) og ble dekorert av CIA. (Lurås, 2019).

og kommentatorer som vi heller ikke vet om har journalistutdanning. Til tross for dette, synes Bjerke at Resett driver med journalistikk. Det er motstridende til presseorganenes standpunkt og i tillegg til det har forskerne uttalt at en journalist må «være i tråd med journalistisk etikk». (s.258). Selv om de hevder at Resett ikke bryter presseetikken, viser denne saken og de som kommer, at Resett har brutt VVP.

Disse punktene presentert i saken over, brøt med VVP, og også med nesten alle de etiske modellene til Brurås (2010). Her har Resett brutt med **konsekvensetikk** fordi den ikke vurderer konsekvenser av saken med feilene den inneholder. Det er også ikke i tråd med **utilitarisme**-modellen fordi det mangler vurdering av «lykke og smerte». Samtidig er **pliktetikken**, respekten for menneskeverdet og sannhetskravet, fraværende i saken. **Dydsetikken** mangler også siden saken viser at Resett ikke har et sterkt, langsiktig og holdningsbyggende arbeid i redaksjonen. I tillegg til det, var **situasjonsetikken** for å gjøre et etisk valg ignorert. Resett vurderte ikke situasjonen, dobbeltsjekk det Slåttavik skrev og satte ikke det han skrev på meningsplass.

4.3. Resett og norsk presseetikk.

Denne delen vil ta opp flere saker som viser det problematiske forholdet Resett har til norsk presseetikk.⁷ Bare noen måneder etter fellelsen i PFU, bestemte klageorganet å utestenge Resett på lik linje med andre blogger og andre nettsteder som HRS (Human Rights Service), fordi de ikke er medlem av en medieorganisasjon (Grindem, 2018). Av de øvrige medieorganisasjonene som finnes i landet finnes hovedsakelig to: Mediebedriftenes Landsforbund (MBL) og Norsk Redaktørforening. Bare kort tid etter siste avslag om medlemskap hos Norsk Redaktørforening (NTB, 2020b), fikk Resett også avslag om medlemskap i MBL.

Trine Skei Grande-saken

Resett har en tilsynelatende annerledes etikk og tilnæringsmåte til VVP i måten de omtaler nyheter, sammenlignet med andre etablerte MSM-medier. Et annet eksempel var da Resett

---

⁷ Bjerke (2019) tok opp noen av sakene vi omtaler her, men min analyse er noe annerledes. Jeg har i tillegg hentet inn flere saker fordi de var kontroversielle i media. For eksempel, han mener at det er «helt uklart om Resett ville blitt felt i PFU både i Skei Grande-saken og i Sumaya Jirde Ali-saken.» (s. 277). Denne analysen har andre konklusjoner i begge sakene.

publiserte en sak om tidligere Venstre-leder Trine Skei Grande under tittelen: «Nok en sak om upassende atferd rammer norsk politikk – denne gang er det Trine Skei Grande.» (Lurås, 2018a og 2018b). Saken ble omtalt i en rekke etablerte medier. I artikkelen kom det frem at Skei Grande i 2008 skulle hatt sex med en den gang beruset 16-åring.

Det kunne tolkes dithen at Skei Grande benyttet sin maktposisjon «til å skaffe seg sex med en ung og ubefestet person, som kanskje ikke egentlig ønsket dette, eller i alle fall ikke overskuer konsekvensene av det» (Bjerke et al., 2019, s. 268). Likevel, siden politikeren aldri ble kontaktet av Resett, vil nok saken falle inn under punkt 3.9 i Vær Varsom-plakaten - om det å opptre hensynsfullt i den journalistiske arbeidsprosessen, men også punkt 4.15. som sier at: «De som er blitt utsatt for angrep skal snarest mulig få adgang til tilsvar, med mindre angrep og kritikk inngår som ledd i en løpende meningsutveksling.» Det bryter også med den etiske verdien Brurås formulerte om åpenhet som gjelder tilsvarsrett.

Fremdeles var det mest alvorlige punktet 3.11, hvor det står at: «Pressen skal som hovedregel ikke betale kilder og intervjuobjekter for informasjon (...)» Saken bryter også nesten alle de etiske modellene til Brurås (2010): **konsekvensetikk, utilitarisme, pliktetikk, dydsetikk og situasjonsetikk**. Til Journalisten forklarte Helge Lurås at Resett følger Vær Varsom-plakaten og forsvarte det med at «det er en hovedregel for oss også, men det er ikke et forbud mot å betale kilder. Dette var et særskilt tilfelle, og når en leser trådte frem med penger, tok vi den muligheten» (Lurås referert i Lindebø, 2018). Hvis Resett tar muligheten av å betale kilden i en eller flere saker, jobber de helt imot VVPs etikk for journalistikk.

Sumaya Ali-saken

Et annet eksempel som er problematisk i forhold til norsk presseetikk, var da Resett omtalte samfunnsdebattant Sumaya Jirde Ali. Før hun mottok prisen for «Årets stemme», ble hun intervjuet av avisen Natt og Dag. Etter at hun mottok prisen ropte hun ifølge det alternative mediet fra scenen: «Fu*k politiet og Fu*k Sylvi Listhaug». Resett fulgte opp med en rekke kritiske artikler om Ali. (Olsen, 2018). På den første dagen i 2022 gikk journalist i Resett, Shurika Hansen, blant annet ut mot behandlingen av Jirde Ali i en kommentar:

«Noen feil er så alvorlige at man aldri får reparert dem uansett hvor mye man prøver. (...) Innlegg om samfunnsdebattanten Sumaya Jirde Ali fikk meg nesten til å gå på

dagen. (...) Enda et innlegg, og dette ble etterfulgt av grove, stygge og helt grusomme kommentarer i kommentarfeltet. (...)» (Hansen, 2022)

Det som er mest motsigende til norsk presseetikk i dette tilfellet er at også hun aldri fikk tilsvar i følge VVP punkt 4.15. Samtidig, som Hansen kritiserer seg selv og Resett, ble sakenes kommentarfelt fylt opp av grove, stygge og grusomme kommentar som var rasistiske og hatefulle mot Ali. Det bryter også VVP punkt 4.3. om respekt for menneskers og nød for ikke bruke begreper som kan virke stigmatiserende. Saken bryter særlig den etiske modellen av Brurås (2010) som er **diskursetikken**, og forutsier at pressen er en arena for offentlig debatt, men i denne saken var ikke det tilfelle.

Ambulanse-saken

Resett har ikke bare praksis med å identifiserte ikke-etniske nordmenn med fullt navn og ansikt. I oktober 2019 kapret en mann en ambulanse og kjørte over to tvillingbarn på syv måneder i Oslo (Akerhaug, 2019a og 2019b). Resett gikk igjen som eneste mediehus ut med identiteten til vedkommende, laget en sak bak betalingsmur og argumenterte for at personen kunne identifiseres fordi vedkommende hadde begått flere «alvorlige og gjentatte kriminelle handlinger» (Akerhaug, 2019a). I tillegg la de til grunn at det var et berettiget informasjonsbehov. Den siktedes forsvarer, Øyvind Bergøy Pedersen mente at Resett hadde gått for langt ved å identifisere hans klient og kom med følgende uttalelse: Jeg mener at det ikke er adgang til å identifisere siktede i denne saken. (...) Hendelsene er ikke planlagt. (...) Spekulasjonene om at han eller saken har et utspring i høyreekstreme miljøer er omsider tilbakevist av politiet. (Pedersen referert i Akerhaug, 2019a).

Dersom vi skulle sette denne saken i sammenheng med det Bjerke & Hovlids (2018) definerte som dobbel behandlingssaker, er det uvisst om Resett hadde risikert å bli felt både av PFU og domstolene. Likevel gikk ikke saken til PFU eller til domstolene. Fremdeles er det sannsynlig at denne saken inneholder brudd av VVP på punkt 4.7 på grunn av klar identifisering på personer som omtales i forbindelse med klanderverdige eller straffbare forhold. Brurås (2010) sine verdigrunnlag til presseetikken: 'humanitet' og 'sannhet' og modellene: **konsekvensetikk, utilitarisme, pliktetikk og situasjonsetikk**, er også brutt i dette tilfellet.

I tillegg til det, da Resett påsto at personen var en høyreekstremist, ga det et inntrykk av at Resett foreslo at det var et terrorangrep. De publiserte en andre artikkel som klargjorde at det ikke var et terrorangrep der det ble opplyst at politiet først trodde det var tilfellet. Selv om personen hadde høyreorienterte meninger delt på Facebook-siden sin, var fakta at hele situasjonen var knyttet til rusbruk. VVP punkter 3.9, 4.13, 4.14 ville ha vært nok grunnlag til at Resett ville bli felt i PFU. Punktene gjelder at Resett ikke opptrådte hensynsfullt og misbrakte personens sviktende dømmekraft, behovet for å rette opp feilaktige opplysninger så snart som mulig, spekulasjoner i saken, personen ble utsatt for sterke beskyldninger og Resett imøtegikk ikke opplysninger av faktisk art.

Saken om IS-kvinnen

Likevel har en annen sak identifisert personen med fullt navn og ansikt. 20. januar 2020 publiserte Resett en sak om IS-kvinnen. Hun hadde bare noen dager før denne datoen kommet hjem til Norge med sitt barn. Mens MSM og andre alternative medier holdt identiteten til kvinnen og barnet skjult, valgte Resett som det eneste norske høyreorienterte nettstedet, å identifisere kvinnen. Kvinnens forsvarer, Nils Christian Nordhus, ga uttrykk for at det var uakseptabelt (Akerhaug, 2020a). Kort etter publiseringen stevnet han Resett for retten og uttalte at publiseringen fremsto som: «en krenkelse av og inngrep i både mors og barnas rett til privatliv. Opplysninger om straffbare forhold er å anse som sensitive personopplysninger, og vil være en stor belastning om opplysningene blir kjent for utenforstående.» (Nordhus referert i Larsen, 2020).

I denne saken er det flere av de etiske modellene til Brurås (2010) som brytes. Særlig konsekvensetikk og **utilitarisme**-modellen på grunn av skadevirkningene for IS-kvinnen og hennes barn. Selv om Resetts egen plakat har intensjon om å forbedre og forandre religiøse dogma og verdier (punkt 4), følger de ikke VVP i punkt 4.7 hvor det står: «Vær varsom med bruk av navn og bilde og andre klare identifikasjonstegn på personer som omtales i forbindelse med klanderverdige eller straffbare forhold. (...) **Identifisering må begrunnes i et berettiget informasjonsbehov.**» ('min utheving'). Fremdeles begrunnet Akerhaug publiseringen med samme ordlyd, at det var «**et berettiget informasjonsbehov**» på grunn av hvordan Norge styres. (Larsen, 2020 og Akerhaug 2020b)

Det er tilfelle at det Resett vurderer som et berettiget informasjonsbehov, tolkes helt annerledes hos alle de andre mediehusene i Norge. På den andre siden valgte konkurrenten Document.no på lik linje med de andre tradisjonelle mediehusene, tilsynelatende å være forsiktige i starten med å gå offentlig ut med kvinnens og barnets identitet. Document.no gikk offentlig ut med navnet på IS-kvinnen da rettsaken var i gang, ett år senere (Sundt, 2021).

Saken om en ikke-etnisk nordmann

Figenschou og Ihlebæk (2019a) trekker frem at de alternative mediene på ytre-høyresiden fremstår med en form for autoritær kunnskap innen det journalistiske feltet. De kaller det for en insider-posisjon. Det har å gjøre med hvordan de alternative mediene kritiserer MSM for eksempel å ha unnlatt å identifisere en person i en drapssak, eller voldssak. Resett forsøker å bruke sin kunnskap og informasjon til å legitimere seg selv og for å kritisere MSM for å holde tilbake informasjon fra offentligheten.

Et konkret eksempel på dette er da Resett publiserte en sak om en mørkhudet, ikke-etnisk nordmann som angrep tilfeldige personer i Oslo under en 17. mai feiring i Oslo (Akerhaug, 2020f). I saken de publiserte gikk de samme dag ut med en kommentar der de kritiserte etablerte medier, deriblant VG, for å dysse ned hendelsen, men ga ikke ytterligere informasjon om bakgrunnen til vedkommende (Akerhaug, 2020f).

Selv om Resett sladdet den mørkhudedes ansikt og ikke identifiserte ham med navn, har de brukt et begrep som gir en rasistisk og stigmatiserende betoning til saken: han var mørkhudet og ikke-etnisk nordmann. Det er motstridende til VVP punkt 4.3. som omtaler respekt for menneskers etnisitet og nasjonalitet, og begreper som kan virke stigmatiserende. Selvfølgelig er det også problematisk i forhold til Brurås' (2010) verdier i presseetikk om 'humanitet', hans modell om **dydsetikk** som handler om det holdningsbyggende arbeidet i redaksjonen, og **utilitarisme**-modellen på grunn av skadevirkningene for ett menneske som følge av publiseringen av saken.

4.4. Resett internt

I denne delen vil jeg gi to eksempler på saker som viser Resetts interne svakheter relatert til sitt eget arbeid og egen plakat. Dette er relevant for analysen fordi det indikerer at Resetts

mangler av presseetikk også har konsekvenser for Resett som en redaksjon, i tillegg til alt allerede beskrevet i det norske medielandskapet og samfunn.

Redaksjonssjefen forlater Resett

Lars Akerhaug, Resetts tidligere redaksjonssjef, har bred medieerfaring som journalist fra blant annet Klassekampen og VG. Ifølge Akerhaug er det vanskelig å se forskjellen på det journalistiske arbeidet hos VG, Aftenposten, Dagbladet og NRK. Han mener at de er så like at det blir et problem for mainstream media. Snaut halvannet år før han tiltrådte jobben som redaksjonssjef i Resett uttalte han følgende om journalistisk tankegang:

Journalistene er en politisk korrekt saueflokk som følger etter hverandre og som ikke tenker selv. Også har de stort sett et moralsk ståsted på venstresiden. Det ser man nå når det marsjerer 50 nynazister i Kristiansand. Det er bestyrrelse, krav om at politiet skulle grepet inn og så videre. Hadde det vært 50 muslimske ekstremister, ville reaksjonene vært helt annerledes fra pressen. (Akerhaug referert i Waatland, 2017).

I januar 2019 tiltrådte jobben som redaksjonssjef i Resett og i 2. desember 2021 gikk Akerhaug offentlig ut i VG og fortalte at han hadde sagt opp i Resett (Tobiassen, 2021). I intervjuet kom han med en rekke grunner til hvorfor han ga seg som redaksjonssjef. Han kritiserte Resett for å ha publisert saker som er «beviselig feil, det er blitt sluppet gjennom eksterne meningsinnlegg med en retorikk som i beste fall kan kalles rasistiske, i verste fall kan kalles høyreekstreme.» (Tobiassen, 2021). I intervjuet nevnte Akerhaug at noen av virkemidlene som Resett hadde brukt, er noe han ikke lenger står inne for.

Videre i intervjuet sier Akerhaug at Resett ikke ble sett på som et seriøst medium, men hadde et høyrepopulistisk omdømme da han tiltrådte stillingen som redaksjonssjef. Han ga samtidig uttrykk for at han mislyktes i å endre Resetts omdømme, og innrømmet at han publiserte saker han senere angret på, når han ser tilbake. Han beskrev Resetts publiseringpraksis på følgende måte: «Det handlet mer om hvilke saker som passer inn i et narrativ, enn hva som objektivt sett er viktigst.» (Tobiassen, 2021).

Tobiassen (2021) beskrev at Akerhaug bekreftet at han ble opptatt av å dyrke fortellinger som at «innvandring er problematisk», «klimakrisen er overdrevet» og «mediene lyver». Ifølge Akerhaug har Resett endt opp med å «male et fiendebilde av seriøse medier istedenfor å drive legitim journalistikk». Han beskriver kjernegruppen av lesere som en liten gruppe i den norske befolkningen som har til felles at de er «sinte og misfornøyde med samfunnsutviklingen - i hovedsak godt voksne mennesker og i hovedsak menn». Redaktøren i Resett svarte følgende på oppsigelsen:

«At norske medier begjærlig griper fatt i en «innsider» som kritiserer Resett er forståelig ut fra deres egeninteresse. For det absolutt skadelig for Resett at Lars går ut på denne måten. Det har blitt og kommer til å bli brukt mot oss av de som ønsker å skade våre muligheter». (Lurås, 2021b).

Fake-news-saken

Resett skrev 5. mars 2020 en artikkel om at koronaviruset krevde «sitt første norske dødsoffer». I saken stod det blant annet at det var en 80 år gammel mann som hadde dødd på et sykehus i Wuhan. Opplysningene Resett mottok skulle angivelig komme fra slektninger til den omkomne fra en falsk Facebook-konto. I artikkelen opplyste Resett at de «vil ikke gå ut med navnet på personen, da vi ikke vet om alle familiemedlemmer er informert». (Resetts Redaksjonen, 2020).

Det i seg selv kunne kanskje virke tiltalende med tanke på Vær Varsom-plakatens punkt 4.6: «Ta hensyn til hvordan omtale av ulykker og kriminalsaker kan virke på ofre og pårørende.», men problemet var bare at opplysningene ikke stemte med virkeligheten. Heller ikke noen av de store norske mediene fulgte opp med å lage en sak om det. For bare noen timer etter at Resett gikk ut med saken, publiserte Faktisk.no sin egen faktasjekk-sak om det ikke var fakta. Akerhaug, på vegne av Resett, la ut en beklagelse om feil i saken. (Resetts Redaksjonen. (2020), Skiphamn et al., 2020 og Akerhaug, 2020d).

Før Faktisk la ut sin egen sak, trakk Resett artikkelen fra nettsiden, fulgte opp med en ny sak - en beklagelse - der de kom med følgende begrunnelse for hvorfor de valgte å trekke tilbake saken: «Vi ser at det ikke er tilstrekkelig grunnlag for å slå fast at meldingen om dødsfallet var

autentisk og at artikkelen ikke burde ha blitt publisert uten et bedre faktagrunnlag. Det betyr ikke at vi trekker noen bastante konklusjoner om hva som har eller ikke har skjedd» (Akerhaug, 2020d).

Ser vi Resetts håndtering av korona-saken opp mot Vær Varsom-plakaten, kommer det tydelig fram at Resett brøt punkt 3.2: «Vær kritisk i valg av kilder, og kontroller at opplysninger som gis er korrekte». Samtidig ryddet de opp så fort de ble konfrontert med faktafeilene, noe som følger av punkt 4.13: «Feilaktige opplysninger skal rettes og eventuelt beklages snarest mulig». Dersom en skal finne et punkt i Resetts egen plakat, er kanskje det nærmeste vi finner punkt 1 og 5. Der står det: «Resett skal formidle og tolke nyheter» og «Resett skal spre kunnskap, innsikt og refleksjon». Problemet er at innholdet i artikkelen ga feil innsikt og er også et brudd på deres egen plakat, som de selv har laget. Saken bryter med Brurås (2010) sine modeller på nesten alle punkter unntatt diskursetikken.

Det kan kalles for fake-news og er et eksempel på Resetts interne svakheter og problemer med saker Akerhaug beskrev da han sa opp jobben. I tillegg til det kontroversielle rykte Resett allerede har, publiserte de en fake-news-sak som forverret deres omdømme ytterligere. I denne delen av analysen vil jeg konkludere med at en rekke hendelser har gjort det vanskeligere, om ikke umulig, for Resetts forsøk på å bli oppfattet som et seriøst mediehus. Både internt og eksternt har Resett opplevd flere problemer, og det har resultert i at de gradvis har blitt diskvalifisert fra å være et mediehus på alle fronter.

4.5. Resett og andre alternative medier

Som beskrevet i teori delen, har alternative medier fem kjennetegn, og her i analysen vil jeg presentere fire av dem i Resetts publiseringspraksis. (Figenschou & Ihlebæk, 2019a).⁸ Den første er at **alternative medier ser på seg selv som kritikere av MSM**. På Resetts nettside finnes det en rekke tilsynelatende kritiske artikler der de blant annet kritiserer MSM. Dette kommer også frem i en rekke innlegg som postes på Facebook, som er den mest brukte arenaen de fremmer sitt budskap. Resett sier med egne ord om seg selv, på sin nettside, at de er «en motvekt til MSM»: «Resett er en motvekt. Og vi spiller etter min mening en viktig rolle. For vi eksponere gjennom våre artikler hva de andre mediene utelater» (Lurås, 2020f).

---

⁸ Forskingen bruker Document.no som eksempel. Men jeg bruker kjennetegnene her om Resetts publiseringspraksis. Figenschou & Ihlebæk (2019a)

Det andre er at **alternative medier uttaler seg ofte fra en innafør og ekspert rolle for å gi validitet til sin kritikk av MSM**. Dette kjennetegnet dukker opp i Resetts nyheter om disse temaene og i deres selvoppnevnte ekspertise. Den tredje er at **alternative medier spiller på en slags offerrolle**. Resetts reaksjoner til avslaget av NR, utkastelsen fra PFU, at de blir utelatt fra pressekonferanser og den generelle kritikken mot de, viser med all tydelighet at de tar på seg denne offerrollen. Kjennetegnet peker også på at høyreorienterte medier blir stemplet som rasister i nyhetssakene. Dette stemplet (rasistisk) er veldig ofte brukt imot Resett. (blant annet: Johansen & Rana (2018)). Det fjerde er at **alternative medier støtter opp om påstanden om at journalister «distanserer seg til folk flest»**. Resett bruker denne påstanden ofte for både å legitimere seg selv og delegitimere MSM. Som teorien nevner, påstår Resett at publikum ikke lenger tar de etablerte mediene seriøst, ofte som følge av negative og personlige erfaringer med pressen. (Figenschou & Ihlebæk, 2019a).

De tre mest kjente alternative nettstedene som er høyreorienterte i Norge er: Resett, Document.no og Human Rights Service. Steigan.no og Aldrimer er kjente alternative medier som er venstreorienterte. Det eneste høyreorienterte nettstedet som ble tatt inn NR og er vurdert som et seriøst mediehus i det norske medielandskapet er Document.no. Aldrimer er medlem i NR, mens Steigan ikke er medlem. Resett klaget på at NR ga medlemskap til Documents redaktør Hans Rustad, og mente at det ga Document et konkurransefortrinn. Det ble tidligere nevnt på side 7. Det skjedde sommeren 2018 og Documents redaktør sa følgende til NTB (2020): «Document skal være et seriøst nettsted, som driver med seriøs journalistikk, og som kan argumentere systematisk og konsistent for valgene vi gjør.» (NTB, 2020)

Når en skal sammenligne Resett og Document.no, har Document.no aldri formulert en egen etisk plakat. Det har heller ikke uttalt at de anser seg selv som en vaktbikkje for pressen. (som nevnt på side 8). Resett har svakheter i sitt forhold til presseetikk, alvorlige brudd på VVP og har publisert fake-news. Likevel har Document.no også blitt dømt av PFU flere ganger. De brøt VVP hele 9 av 12 ganger (PFUs søkebase). Fremdeles er Document.no sin journalistikk vurdert som seriøs, de er et mediehus innenfor medienes organer og har tilgang til pressekonferanser og domstolene.

5. Funn og diskusjon

Funnene i analysen viser at Resett har flere ganger brutt VVP. Det betyr at Resetts arbeid ikke er i tråd med norsk presseetikk. Det impliserer som beskrevet i analysen at Resett ikke driver med journalistikk. Analysen har også vist at funnene var nyttig til å belyse teorien. Likevel er det kjent at flere mediehus har hatt brudd på VVP i PFU. Det viser at Resetts svake presseetikk ikke er den eneste grunnen som ledet Resett til den isolerte posisjonen de har i dag. Det er mulig å tolke det som at Resetts arbeid med sin egen etiske plakat er en av hovedgrunnene til situasjonen de står overfor i dag. Det er mulig å vurdere at da Resett opprettet sin egen plakat, var dette kontroversielt i det norske medielandskapet. Dette kan oppfattes som at de stiller seg som en autoritet over det allerede eksisterende mediesystem.

Før konklusjonen i neste kapittel, vil jeg presentere en illustrasjon som Resett bruker for å definere seg selv. Lurås oppmuntret leserne av Resett til å avvenne seg de etablerte, norske mediene i en måned (Lurås, 2018c). Omtrent ett år senere snudde han og anbefalte folk til igjen å lese MSM. (Lurås, 2019a). Denne gang kalte han MSM for «Goliat» og identifiserte seg selv som den bibelske helten «David» som overvant den onde filisteren Goliat med en stein og slynge.

Likevel ser det ut som at Resett ikke passer inn i dette bilde. Istedenfor å overvinne Goliat, har Resett blitt mer og mer isolerte, og blitt stadig mer holdt utenfor den norske medielandskapet og medienes offisielle organer, som tidligere nevnt. Resetts omdømme er ikke av en heroisk helt, men av et selvoppnevnt mediehus som ikke driver med journalistikk, og som er rasistisk.

Mens Resett faktisk prøvde å boikotte andre medier, har Resett selv blitt boikottet av mediesystemet og i tillegg av privatpersoner, Google AdSense, en rekke politikere og for en periode DNBs betalingstjeneste Vipps. Resett har blitt utsatt for annonsørboikott og svartelistet fra mediebyråene. Lurås forklarte at Resett har gått med underskudd som konsekvens av dette. Men hvis de hadde normale reklameinntekter, med det digitale trafikknivået de har, ville de ha gått i overskudd (Thommessen, 2019). Alt dette viser at Resett som alternativt medie har blitt et unikt eksempel på en strategi som snudde på en uforutsigbar måte og som gjorde Resett mer isolert og boikottet i det norske samfunnet.

6. Konklusjon

Sammenligningen mellom VVP og RP viste at de var forskjellige på flere punkter. En av disse forskjellene inneholder pressens politiske rolle og det Resett beskriver som makt. Mens VVP er uavhengig av politikk, hevder Resett å være uavhengig, men som et høyreorientert alternativt medie er de ikke det. Det viser at Resett er partiske, mens VVP har en etikk for alle. Resett og VVPs publikum er forskjellige, den første er en begrenset gruppe og den andre favner alle grupper i samfunnet. Mens VVP viser respekt for alle menneskers egenart, privatliv, etnisitet, nasjonalitet og livssyn, ønsker RP å kritisere og forbedre religiøse dogma og verdier. RP hevder å arbeide etter demokratiske verdier, men uten en god presseetikk gjør de ikke det. Presseetikken må være i tråd med demokratiske verdier. RPs mål for samfunnsdebatten er problematisk da Resett gjentatte ganger har upassende kommentarer i sine kommentarfelt som bryter VVPs presseetikk. Disse funnene viste etiske problemer med RP og svarte på forskningsspørsmålet om hva som er forskjellen mellom Resett-plakaten og Vær Varsom-plakaten.

Tekstanalysen av Resetts syv nyhetssaker viser at Resett har brutt VVP på følgende punkter: 3.2, 3.9, 3.11, 4.2, 4.3, 4.6, 4.7, 4.13, 4.14 og 4.15. (vennligst se VVP vedlegg på side 39-42). De har også en publiseringpraksis som ikke følger etiske verdier om humanitet, sannhet, åpenhet og uavhengighet; og etiske modeller: konsekvensetikk, utilitarisme, pliktetikk, diskursetikk, dydsetikk og situasjonsetikk. (Brurås, 2010). Når de bryter med presseetikken, motarbeider de også sin egen plakat. Det var tilfelle da de publiserte fake-news, var politisk partiske, betalte kilder og har hatt et rasistisk rykte. Disse funnene svarte på de tre underspørsmålene av forskningen og viste hvordan Resett brøt med VVP; at Resett har til og med motarbeidet sin egen plakat og at Resett ikke drev med journalistikk i alle casestudiene undersøkt i analysen.

7. Referanser

Bøker:

Brurås, S. (2010) *Etikk for journalister*. Fagbokforlaget. 4. utgave

Bjerke, P., Kjos Fonn, B. K. & Mathiesen, B. R. (2019) Er Helge Lurås journalist? En analyse av Resetts publiseringspraksis. *Journalistikk – en profesjon i endring*. Side 277-278.

Holt, K. (2016) Journalistikk bortom redaktionerna? In: Oscar Westlund (ed.), *Människorna, medierna och marknaden: Medieutredningens forskningsantologi om en demokrati i förändring Stockholm* (SOU 2016:30) (pp. 403-428). Stockholm: Wolters Kluwer Statens Offentliga Utredningar.

Lurås. (2019). *Veien til Resett: løgn, illusjoner og politisk korrekthet*. Resett forlag.

Østbye, H., Helland, K., Knapskog, K., Larsen, L.O., Moe, H. (2013). *Metodebok for mediefag*. Oslo, Fagbokforlaget Vigmostad & Bjørke AS. 4. utgave 2013.

Forskningsartikler:

Figenschou, T. U. & Ihlebæk, K. A. (2019a) Challenging Journalistic Authority. *Journalism studies*, 20:9, s. 1225, DOI: 10.1080/1461670X.2018.150868. Hentet fra:

<https://doi.org/10.1080/1461670X.2018.1500868>

Figenschou, T. U. & Ihlebæk, K. A. (2019b). Media Criticism from the Far-Right: Attacking from Many Angles. *Journalism Practice*, 13:8, 901-905, DOI: 10.1080/17512786.2019.1647112. Hentet fra:

<https://doi.org/10.1080/17512786.2019.1647112>

Holt, K.; Figenschou, T. U. & Frischlich, L. (2019) Key Dimensions of Alternative News Media, *Digital Journalism*. 7:7, 860-869, DOI: 10.1080/21670811.2019.1625715. Hentet fra:

<https://doi-org.ezproxy.uis.no/10.1080/21670811.2019.1625715>

Haller, A. & Holt, K. (2019). Paradoxical populism: how PEGIDA relates to mainstream and alternative media. *Information, Communication & Society*, 22:12, 1665-1680, DOI: 10.1080/1369118X.2018.1449882. Hentet fra:

<https://doi-org.ezproxy.uis.no/10.1080/1369118X.2018.1449882>

Jarmer, S.T. (2020). Mediatisering, mangfold og megling. Fremstillinger av islam i etablerte og alternative medier. En studie av VG og Resett. The University of Bergen. <https://hdl.handle.net/1956/22607>

Johannessen, V. (2020). Resett as an alternative news outlet. A content analysis of Resett and its reporting on immigration and Islam. Masteroppgave. OsloMet. Hentet fra: https://oda.oslomet.no/oda-xmlui/bitstream/handle/11250/2771668/Johannessen_MJ5900_2020.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Tsfati, Y. (2003). Media Skepticism and Climate of Opinion Perception. *International Journal of Public Opinion Research* 15 (1): side 67. Hentet fra: <https://doi.org/10.1093/ijpor/15.1.65>

Hovlid, E. L., & Bjerke, P. (2018). Strengere enn jussen? En analyse av saker som har blitt behandlet av både Pressens Faglige Utvalg og domstolene. *Norsk medietidsskrift*, 25(1), 01-21. Hentet fra: <https://www.idunn.no/doi/full/10.18261/issn.0805-9535-2018-01-02>

Nettavisartikler:

Akerhaug, L. (2019a, 23. oktober). Derfor identifiserer Resett ambulansedesperadoen. Hentet fra: <https://resett.no/2019/10/23/dette-er-ambulansedesperadoen-nicolai-kaupang-32-fra-asker/>

Akerhaug, L. (2019b, 23. oktober). Dette er ambulansedesperadoen Nicolai Kaupang (32) fra Asker. *Resett*. Hentet fra: <https://resett.no/2019/10/23/derfor-identifiserer-resett-ambulansedesperadoen/>

Akerhaug, L. (2020a, 20. januar). IS-kvinnen heter Sumaira Ghafoor og er fra Oslo øst. *Resett*. Hentet fra: <https://resett.no/2020/01/20/is-kvinnen-heter-sumaira-ghafoor-og-er-fra-stovner-i-oslo/>

Akerhaug, L. (2020b, 20. januar). Derfor identifiserer Resett IS-kvinnen Sumaira Ghafoor (29). *Resett*. Hentet fra: <https://resett.no/2020/01/20/derfor-identifiserer-resett-is-kvinnen-sumaira-ghafoor-29/>

Akerhaug, L. (2020c, 02. mars). Norsk Redaktørforening svarer ikke på kritikken. Debatt. *Media 24*. Hentet fra:

<https://www.medier24.no/artikler/norsk-redaktorforening-svarer-ikke-pa-kritikken/486494>

Akerhaug, L. (2020d, 05. mars). Resett trekker og beklager sak om at norsk statsborger døde som følge av Corona-viruset. *Resett*. Hentet fra:

<https://resett.no/2020/03/05/resett-trekker-og-beklager-sak-om-at-norsk-statsborger-dode-som-folge-av-corona-viruset/>

Akerhaug, L. (2020e, 20 mai) Slo upprovosert. Den blinde volden på 17. mai som mediene dysser ned. *Resett*. Hentet fra:

<https://resett.no/2020/05/20/slo-upprovosert-den-blinde-volden-pa-17-mai-som-mediene-dysser-ned/?swcfpc=1>

Akerhaug, L. (2020f, 20 mai) Hvorfor virker det som mediene instinktivt utelater opplysninger om gjerningspersoners opprinnelse? *Resett*. Hentet fra:

<https://resett.no/2020/05/20/hvorfor-virker-det-som-mediene-instinktivt-utelater-opplysninger-om-gjerningspersoners-opprinnelse/>

Brække, J. (2020, 3 februar) Medieforskere mener Resett ikke bryter med presseetikken, verken på nyhetsplass eller i kommentarfelt: Frikjennes av Forskere. *Klassekampen arkivet*. Hentet fra:

[Klassekampenarkivet | Frikjennes av forskere](#)

Grindem, K. (2018, 16 mars) Resett utestenges fra PFU: - Var som forventet. *Dagbladet*. Hentet fra:

<https://www.dagbladet.no/kultur/resett-utestenges-fra-pfu---var-som-forventet/69618733>

Hansen, S. (2022, 1. januar). Er Resett noe å være stolt av? *Resett*. Hentet fra:

<https://resett.no/2022/01/01/er-resett-noe-a-vaere-stolt-av/>

Johansen, G. S. & Aarli-Grøndalen, R. (2018, 21. september). Resett-redaktør Helge Lurås nektes medlemskap i Norsk Redaktørforening. *Journalisten.no*. Hentet fra: <https://journalisten.no/resett-norsk-redaktorforening-harald-stanghelle/resett-redaktor-helge-luras-nektes-medlemskap-i-norsk-redaktorforening/334120>

Johansen, K. A. og Rana S. (2018, 08. mars). Helge Lurås kaller det «litt kritiske ordelag». Vi kaller det rasisme. *Aftenposten*. Hentet fra: <https://www.aftenposten.no/meninger/debatt/i/0EXJa0/helge-luraas-kaller-det-litt-kritiske-ordelag-vi-kaller-det-rasisme-kenneth-a-johnsen-og-sofia-rana>

Johnsen, A. B., Aasen, A. W., Bjøntegård S., Sparre, M. R., Førde, R. & Fjeldheim, N. (2018, 27. februar) Stig Finslo mot Resett. *Resett*. Hentet fra: <https://presse.no/pfu-sak/239-17/>

Larsen, M. H. (2020, 22 januar) Resett identifiserte IS-siktet kvinne – stevnet for retten. *Journalisten.no*. Hentet fra: <https://journalisten.no/identifisering-is-kvinnen-lars-akerhaug/resett-identifiserte-is-siktet-kvinnestevnet-for-retten/396354>

Lindebø, K. (2018, 19. januar) Resett: Pengene kom fra anonym leser. *Journalisten.no*. Hentet fra: <https://journalisten.no/vaer-varsom-plakaten-vg-trine-skei-grande/resett-pengene-kom-fra-anonym-leser/273398>

Lurås, H. (2018a, 10. april). Dette skjedde på bryllupsfesten i 2008 hvor Trine Skei Grande var gjest. *Resett*. Hentet fra: <https://resett.no/2018/04/10/dette-skjedde-pa-bryllupsfesten-i-2008-hvor-trine-skei-grande-var-gjest/>

Lurås, H. (2018b, 1. juli). Avvenning fra MSM. *Resett*. Hentet fra: [Avvenning fra MSM | Resett](#)

Lurås, H. (2019a, 29. april). Lurås snur og oppfordrer nå folk til å lese MSM. *Resett*. Hentet fra: [Lurås snur og oppfordrer nå folk til å lese MSM | Resett](#)

Lurås, H. (2019b, 23 september) Helge Lurås og Shurika Hansen har søkt opptak i Norsk Redaktørforening. *Resett*. Hentet fra: [Helge Lurås og Shurika Hansen har søkt opptak i Norsk Redaktørforening | Resett](#)

Lurås, H. (2020e, 2. februar). Resett opp 38 prosent: Nesten 700.000 unike lesere i januar! *Resett*. Hentet fra: <https://resett.no/2020/02/02/resett-opp-38-prosent-nesten-700-000-unike-lesere-i-januar/>

Lurås, H. (2020f, 28. august). Tre lange år, men reisen har så vidt begynt. *Resett*. Hentet fra: <https://resett.no/2020/08/28/tre-lange-ar-men-reisen-har-sa-vidt-begynt/>

Lurås, H. (2020g, 17. desember). Resetts lesere har brettet opp ermene: Tusen takk! *Resett*. Hentet fra: <https://resett.no/2020/12/17/resetts-lesere-har-brettet-opp-ermene-tusen-takk/>

Lurås, H. (2021a, 23. mai). Derfor er det flere plussaker på Resett nå. *Resett*. Hentet fra: <https://resett.no/2021/05/23/derfor-er-det-flere-plussaker-pa-resett-na/>

Lurås, H. (2021b, 18. desember). Pressen og psykisk helse: Vær varsom når folk vil ta et «oppgjør» med seg selv. *Resett*. Hentet fra: <https://resett.no/2021/12/18/pressen-og-psykisk-helse-vaer-varsom-nar-folk-vil-ta-et-oppgior-med-seg-selv/>

Lurås, H. (2022, 18. mars). Resett gjør kommentarfeltet eksklusivt for abonnenter. *Resett*. Hentet fra: <https://resett.no/2022/03/18/resett-gjor-kommentarfeltet-eksklusivt-for-abbonenter/>

Michalsen, G. L. (2018, 08. juni). Document.no får være med i det gode selskap: Hans Rustad er godkjent som medlem i Norsk Redaktørforening. *Media 24*. Hentet fra: <https://m24.no/documentno-hans-rustad-harald-stanghelle/documentno-far-vaere-med-i-det-gode-selskap-hans-rustad-er-godkjent-som-medlem-i-norsk-redaktorforening/186554>

NTB. (2020a, 11. februar). Redaktørforeningen sier nei til Resett-redaktør Helge Lurås. *Verdens Gang. NTB*. Hentet fra:

<https://www.vg.no/nyheter/i/EW9wa3/redaktoerforeningen-sier-nei-til-resett-redaktoer-helge-luraas>

NTB (2020b, 25. februar) Resett søker om medlemskap i Mediebedriftenes Landsforening. *NTB*. Hentet fra:

<https://kampanje.com/medier/2020/02/resett-soker-om-medlemskap-i-mediebedriftenes-landsforening>

Olsen, K. (2018, 21. februar). “Fu*k politiet og Fu*k Sylvi Listhaug” er budskapet til Sumaya Jirde Ali. *Resett*. Hentet fra:

<https://resett.no/2018/02/21/fuk-politiet-og-fuk-sylvi-listhaug-er-budskapet-til-sumaya-jirde-ali/>

Resetts Redaksjonen. (2020, 5. mars). Coronaviruset krever sitt første norske dødsoffer. *Resett*. Hentet fra:

<https://web.archive.org/web/20200305111633/https://resett.no/2020/03/05/coronaviruset-krever-sitt-forste-norske-dodsoffer/>

Rustad, Hans. (2016, 18. oktober). Red.: Document-suksessen fortsetter: 270.000 unike IP-adresser i september. *Document.no*. Hentet fra:

<https://www.document.no/2016/10/18/red-document-suksessen-fortsetter-270-000-unike-ip-adresser-september/>

Slåttavik, J. (2017. 09. oktober) Redaktør laget opptøyer i Gjøvik lørdag. *Ynte.no*. Hentet fra:

<https://web.archive.org/web/20171009131031/https://resett.no/2017/10/09/redaktor-laget-opptoyer-i-gjovik-lordag/>

Skiphamn, S. S., Dahlback, M. L., Molnes, G., Drabløs, Ø. T., Klev, M. W. & Egeberg, K. (2020, 05. mars). Nei, en 80 år gammel mann ble ikke det første norske dødsofferet for coronaviruset. *Faktisk.no*. Faktasjekk. Hentet fra:

<https://www.faktisk.no/artikler/zlkp8/nei-en-80-ar-gammel-mann-ble-ikke-det-forste-norske-dodsofferet-for-koronaviruset?embed=1>

Sundt, H. (2021, 06. mai). Vår tids islam-frontkjempere tas på med silkehansker. Ville nazister møtt samme forståelse og berøringsangst? *Document.no*. Hentet fra:

<https://www.document.no/2021/05/06/var-tids-islam-frontkjempere-tas-pa-med-silkehansker-ville-nazister-mott-samme-forstaelse-og-beroringsangst/>

Tobiassen, M. (2021, 02. desember). Bryter med den alternative nettavisen Resett. *Verdens Gang*. Hentet fra:

<https://www.vg.no/nyheter/innenriks/i/Xqa0pr/bryter-med-den-alternative-nettavisen-resett>

Thommessen, J. (2019, 5. juli). Resett i minus i fjor - HRS og Document.no i pluss. *E24.no*. Hentet fra

<https://e24.no/boers-og-finans/i/70xvaB/resett-i-minus-i-fjor-hrs-og-documentno-i-pluss>

Waatland, E. (2017, 02. august). Journalistene er en politisk korrekt saueflokk som følger etter hverandre og som ikke tenker selv, mener Lars Akerhaug (35). *Media 24*. Hentet fra:

<https://www.medier24.no/artikler/journalistene-er-en-politisk-korrekt-saueflokk-som-folger-etter-hverandre-og-som-ikke-tenker-selv-mener-lars-akerhaug-35/398480>

Nettsider:

Norsk Redaktørforening <https://www.nored.no/>

Norsk presseforbund <https://presse.no/>

Pressens Faglige Utvalg <https://presse.no/pfu/>

Vaer Varsom-Plakaten

<https://presse.no/pfu/etiske-regler/vaer-varsom-plakaten/>

Norsk Redaktørforening (2018, 21. september) Pressemelding om Resett.

<https://www.nored.no/Redaktoernyheter/Pressemelding-fra-Norsk-Redaktoerforening>

Resett Plakaten. <https://resett.no/resett-plakaten/>

<https://resett.no/2020/02/02/resett-opp-38-prosent-nesten-700-000-unike-lesere-i-januar/>

Resett. <https://resett.no/> / <https://www.facebook.com/pg/resettmedia/about/>

8. Vedlegg

Resett-plakaten

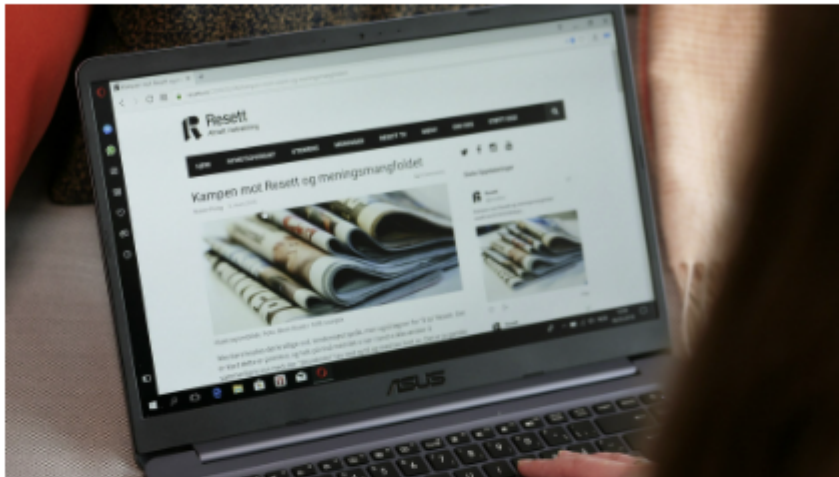

Foto: Christofer Owe/Resett

1. Resett skal formidle og tolke nyheter
2. Resett skal være freidig og modig i møte med makt. Det gjelder makt som utøves av enkeltpersoner, institusjoner, grupper og den makten som ligger skjult i ideologi og tenkemåter
3. Resett skal ta parti med "mannen i gata" og gå imot makta når det trengs
4. Resett skal kritisere alle former for politiske og religiøse dogma og verdier med ønske om å forbedre og forandre verdiene
5. Resett skal avdekke misbruk av offentlige midler, sløsing og korrupsjon
6. Resett skal spre kunnskap, innsikt og refleksjon
7. Resett skal være basert på realpolitikk og realisme
8. Resett skal kritisere for å forbedre, og vil alltid forsøke å peke på en løsning
9. Resett skal kjempe for frihet og individets egenart
10. Resett skal jobbe for demokrati og et liberalt samfunn basert på det beste i den vestlige kulturhistorien
11. Resett skal tørre å ta de vanskelige og tabubelagte debattene og gi folk flest en plattform til å ytre seg
12. Resett er partipolitisk uavhengig, men vi forbeholder oss retten til å vise våre preferanser i konkrete saker og ved valg

Vær Varsom-plakaten

Etiske normer for pressen (trykt presse, radio, fjernsyn og nettpublikasjoner)

Den enkelte redaktør og medarbeider har ansvar for å kjenne pressens etiske normer og plikter å legge disse til grunn for sin virksomhet.

Presseetikken gjelder hele den journalistiske prosessen, fra innsamling til presentasjon av det journalistiske materialet.

1. Pressens samfunnsrolle

1.1. Ytringsfrihet, informasjonsfrihet og trykkefrihet er grunnelementer i et demokrati. En fri, uavhengig presse er blant de viktigste institusjoner i demokratiske samfunn.

1.2. Pressen ivaretar viktige oppgaver som informasjon, debatt og samfunnskritikk. Pressen har et spesielt ansvar for at ulike syn kommer til uttrykk.

1.3. Pressen skal verne om ytringsfriheten, trykkefriheten og offentlighetsprinsippet. Den kan ikke gi etter for press fra noen som vil hindre åpen debatt, fri informasjonsformidling og fri adgang til kildene. Avtaler om eksklusiv formidling av arrangementer skal ikke være til hinder for fri nyhetsformidling.

1.4. Det er pressens rett å informere om det som skjer i samfunnet og avdekke kritikkverdige forhold. Det er pressens plikt å sette et kritisk søkelys på hvordan mediene selv fyller sin samfunnsrolle.

1.5. Det er pressens oppgave å beskytte enkeltmennesker og grupper mot overgrep eller forsømmelser fra offentlige myndigheter og institusjoner, private foretak eller andre.

2. Integritet og troverdighet

2.1 Den ansvarlige redaktør har det personlige og fulle ansvar for mediets innhold og avgjør med endelig virkning spørsmål om redaksjonelt innhold, finansiering, presentasjon og publisering. Redaktøren skal opptre fritt og uavhengig overfor personer eller grupper som av ideologiske, økonomiske eller andre grunner vil øve innflytelse på det redaksjonelle innholdet. Redaktøren skal verne om redaksjonens produksjon av fri og uavhengig journalistikk.

2.2 Redaktøren og den enkelte redaksjonelle medarbeider skal verne om sin uavhengighet, integritet og troverdighet. Unngå dobbeltroller, verv, oppdrag eller bindinger som kan skape interessekonflikter eller føre til spekulasjoner om inhabilitet.

2.3 Vis åpenhet om bakenforliggende forhold som kan være relevante for publikums oppfatning av det journalistiske innholdet.

2.4. Redaksjonelle medarbeidere må ikke utnytte sin stilling til å oppnå private fordeler, herunder motta penger, varer eller tjenester, som kan oppfattes å være kompensasjon fra utenforstående for redaksjonelle ytelser.

2.5. En redaksjonell medarbeider kan ikke pålegges å gjøre noe som strider mot egen overbevisning.

2.6. Svekk aldri det klare skillet mellom journalistikk og reklame. Det skal være åpenbart for publikum hva som er kommersielt innhold. Skillet skal være tydelig også ved lenking eller andre koblinger. Avvis kommersielt innhold som kan forveksles med det enkelte mediums journalistiske presentasjon.

2.7 Journalistisk omtale av produkter, tjenester, merkenavn og kommersielle interesser, også mediets egne, skal være journalistisk motivert og ikke fremstå som reklame. Oppretthold et klart skille mellom markedsaktiviteter og redaksjonelt arbeid. Gi aldri tilsagn om journalistiske motytelser for reklame. Unngå ukritisk viderefremføring av PR-stoff.

2.8 Skjult reklame er uforenlig med god presseskikk. Kommersielle interesser skal ikke ha innflytelse på journalistisk virksomhet, innhold eller presentasjon. Hvis redaksjonelt stoff er sponset, eller et program har produktplasseringer, skal dette være åpenbart for publikum. Sponsing skal alltid være tydelig merket. Sponsing eller produktplassering i nyhets- og aktualitetsjournalistikk eller journalistikk rettet mot barn, er uforenlig med god presseskikk. Direkte utgifter til journalistisk virksomhet skal som hovedregel betales av redaksjonen selv. Ved unntak skal publikum gjøres tydelig oppmerksom på hva som er finansiert av utenforstående interesser.

2.9 Redaksjonelle medarbeidere må ikke motta pålegg om oppdrag fra andre enn den redaksjonelle ledelsen.

3. Journalistisk atferd og forholdet til kildene

3.1: Kilden for informasjon skal som hovedregel identifiseres, med mindre det er i konflikt med kildevernet eller hensynet til tredjeperson. Kilder bør som hovedregel ikke få fremsette negative personkarakteristikker anonymt.

3.2. Vær kritisk i valg av kilder, og kontroller at opplysninger som gis er korrekte. Det er god presseskikk å tilstrebe bredde og relevans i valg av kilder. Vær spesielt aktsom ved behandling av informasjon fra anonyme kilder, informasjon fra kilder som tilbyr eksklusivitet, og informasjon som er gitt fra kilder mot betaling.

3.3: Det er god presseskikk å klargjøre premisene i kontakten med kilder. Hvis det inngås avtale om sitatsjekk, bør det gjøres klart hva avtalen omfatter og hvilke frister som gjelder. Redaksjonen selv avgjør hva som endelig publiseres.

3.4. Vern om pressens kilder. Kildevernet er et grunnleggende prinsipp i et fritt samfunn og er en forutsetning for at pressen skal kunne fylle sin samfunnsoppgave og sikre tilgangen på vesentlig informasjon.

3.5. Oppgi ikke navn på kilde for opplysninger som er gitt i fortrolighet, hvis dette ikke er uttrykkelig avtalt med vedkommende.

3.6: Av hensyn til kildene og pressens uavhengighet har ingen rett til å få utlevert upublisert materiale.

3.7: Kilder skal gjengis korrekt. Pressen har plikt til å gjengi meningsinnholdet i det som brukes av intervjuobjektets uttalelser. Ingen kilder har krav på å bli gjengitt i sin helhet.

3.8: Hvis det er avtalt sitatsjekk, skal denne primært bidra til å sikre at kilden er gjengitt korrekt og til korrigering av faktiske feil. Ingen uten redaksjonell myndighet kan gripe inn i redigering og presentasjon av redaksjonelt materiale.

3.9: Opptre hensynsfullt i det journalistiske arbeidet. Misbruk ikke andres følelser, manglende medieerfaring, uvitenhet eller sviktende dømmekraft. Husk at mennesker i sjokk eller sorg er mer sårbare enn andre.

3.10. Skjult kamera/mikrofon eller falsk identitet skal bare brukes i unntakstilfeller. Forutsetningen må være at dette er eneste mulighet til å avdekke forhold av vesentlig samfunnsmessig betydning.

3.11. Pressen skal som hovedregel ikke betale kilder og intervjuobjekter for informasjon. Vis moderasjon ved honorering for nyhetstips. Det er uforenlig med god presseskikk å ha betalingsordninger som er egnet til å friste mennesker til uberettiget å trå innenfor andres privatsfære eller gi fra seg personsensitiv informasjon.

4. Publiseringsregler

4.1. Legg vekt på saklighet og omtanke i innhold og presentasjon.

4.2. Gjør klart hva som er faktiske opplysninger og hva som er kommentarer.

4.3. Vis respekt for menneskers egenart og identitet, privatliv, etnisitet, nasjonalitet og livssyn. Vær varsom ved bruk av begreper som kan virke stigmatiserende. Fremhev ikke personlige og private forhold når dette er saken uvedkommende.

4.4. Sørg for at overskrifter, henvisninger, inngresser og inn- og utannonseringer ikke går lenger enn det er dekning for i stoffet. Det er god presseskikk å oppgi kilden når opplysninger er hentet fra andre medier.

4.5. Unngå forhåndsdomming i kriminal- og rettsreportasje. Gjør det klart at skyldspørsmålet for en mistenkt, anmeldt, siktet eller tiltalt først er avgjort ved rettskraftig dom. Det er god presseskikk å omtale en rettskraftig avgjørelse i saker som har vært omtalt tidligere.

4.6. Ta hensyn til hvordan omtale av ulykker og kriminalsaker kan virke på ofre og pårørende. Identifiser ikke omkomne eller savnede personer uten at de nærmeste pårørende er underrettet. Vis hensyn overfor mennesker i sorg eller ubalanse.

4.7. Vær varsom med bruk av navn og bilde og andre klare identifikasjonstegn på personer som omtales i forbindelse med klanderverdige eller straffbare forhold. Vis særlig varsomhet ved omtale av saker på tidlig stadium av etterforskning, i saker som gjelder unge lovovertredere, og der identifiserende omtale kan føre til urimelig belastning for tredjeperson. Identifisering må begrunnes i et berettiget informasjonsbehov. Det kan eksempelvis være berettiget å identifisere ved overhengende fare for overgrep mot forsvarsløse personer, ved alvorlige og gjentatte kriminelle handlinger, når omtales identitet eller samfunnsrolle har klar relevans for de forhold som omtales, eller der identifisering hindrer at uskyldige blir utsatt for uberettiget mistanke.

4.8. Når barn omtales, er det god presseskikk å ta hensyn til hvilke konsekvenser medieomtalen kan få for barnet. Dette gjelder også når foresatte har gitt sitt samtykke til eksponering. Barns identitet skal som hovedregel ikke røpes i familietvister, barnevernssaker eller rettssaker.

4.9. Vær varsom ved omtale av selvmord og selvmordsforsøk. Unngå omtale som ikke er nødvendig for å oppfylle allmenne informasjonsbehov. Unngå beskrivelse av metode eller andre forhold som kan bidra til å utløse flere selvmordshandlinger.

4.10. Vær varsom med bruk av bilder i annen sammenheng enn den opprinnelige.

4.11. Vern om det journalistiske fotografiets troverdighet. Bilder som brukes som dokumentasjon må ikke endres slik at de skaper et falskt inntrykk. Manipulerte bilder kan bare aksepteres som illustrasjon når det tydelig fremgår at det dreier seg om en montasje.

4.12. For bruk av bilder gjelder de samme aktsomhetskrav som for skriftlig og muntlig fremstilling.

4.13. Feilaktige opplysninger skal rettes og eventuelt beklages snarest mulig.

4.14. De som utsettes for sterke beskyldninger skal så vidt mulig ha adgang til samtidig imøtegåelse av faktiske opplysninger. Debatt, kritikk og nyhetsformidling må ikke hindres ved at parter ikke er villig til å uttale seg eller medvirke til debatt.

4.15. De som er blitt utsatt for angrep skal snarest mulig få adgang til tilsvaret, med mindre angrep og kritikk inngår som ledd i en løpende meningsutveksling. Ha som krav at tilsvaret er av rimelig omfang, holder seg til saken og har en anstendig form. Tilsvaret kan nektes dersom den berørte part, uten saklig grunn, har avvist tilbud om samtidig imøtegåelse i samme spørsmål. Tilsvaret og debattinnlegg skal ikke utstyres med redaksjonell, polemisk replikk.

4.16. Vær varsom med å lenke fra digitale utgaver til innhold som bryter med god presseskikk. Sørg for at lenker til andre medier eller publikasjoner er tydelig merket. Det er god presseskikk å informere brukere av interaktive tjenester om hvordan publikasjonen registrerer og eventuelt utnytter bruken av tjenestene.

4.17. Dersom redaksjonen velger ikke å forhåndsredigere digitale meningsutvekslinger, må dette bekjentgjøres på en tydelig måte for de som har adgang til disse. Redaksjonen har et selvstendig ansvar for så snart som mulig å fjerne innlegg som bryter med god presseskikk.

Ord og bilder er mektige våpen. Misbruk dem ikke!

Vedtatt av NORSK PRESSEFORBUND

Første gang i 1936, senere revidert i 1956, 1966, 1975, 1987, 1989, 1990, 1994, 2001, 2005, 2007, 2013, 2015 og 2020 (gjeldende fra 01.01.2021).

12. juni 2015 vedtok styret i Norsk Presseforbund å innlemme Tekstreklameplakaten i Vær Varsom-plakaten. Her er [Tekstreklameplakatens ordlyd](#) slik den gjaldt fram til denne datoen.